

5^η Ενότητα: Ο μαγικός κόσμος του θεάτρου και του κινηματογράφου

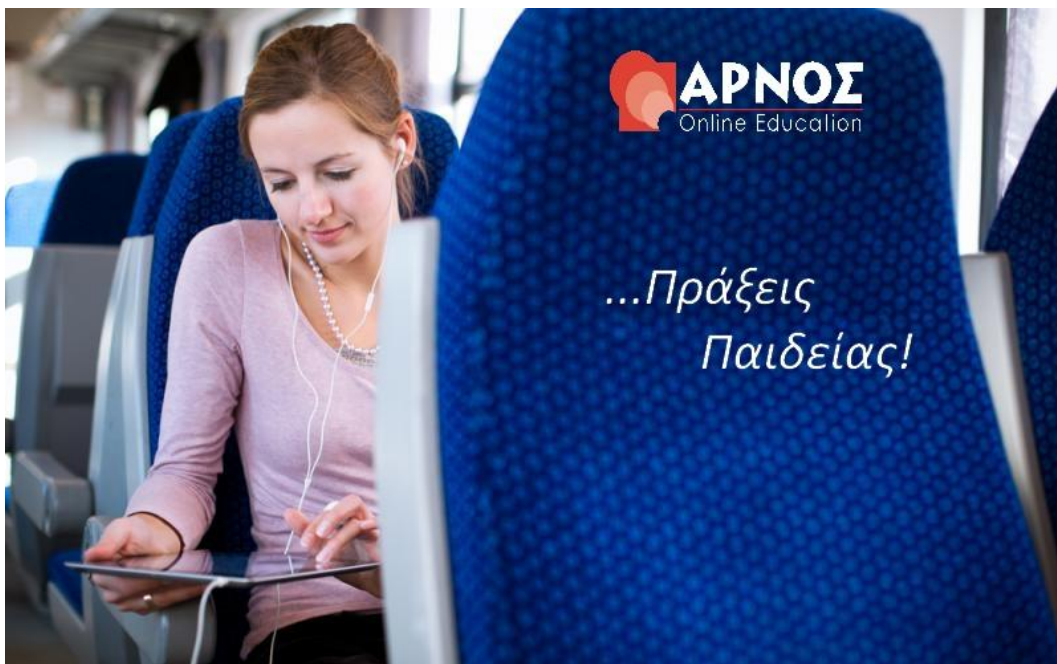
Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου

Απαντήσεις ερωτήσεων σχολικού βιβλίου

σχ. βιβλίο (σ.σ. 82 - 96)

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

5η Ενότητα : Γνωρίζω τον μαγικό κόσμο του θεάτρου και του κινηματογράφου

Απαντήσεις στις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου

A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ερωτήσεις κατανόησης

Κείμενο 1 [Η παράσταση] (σελ.82)

1. Το κείμενο είναι αφηγηματικό. Ποιος αφηγείται και τι;

Το περιστατικό του κειμένου το αφηγείται ένας μαθητής του Δημοτικού. Συγκεκριμένα, αφηγείται μια σχολική παράσταση για τη γιορτή της 25^{ης} Μαρτίου.

2. Ποιος είναι ο ρυθμός της αφήγησης; • Η αφήγηση σας φαίνεται ότι κυλά γρήγορα ή αργά;

Ο ρυθμός της αφήγησης είναι πολύ γρήγορος και τα γεγονότα διαδέχονται γρήγορα το ένα το άλλο.

3. Πώς θα χαρακτηρίζατε το ύφος του κειμένου (σοβαρό, κωμικό, τυπικό, επίσημο, απλό, οικείο, λιτό, περίτεχνο); • Αιτιολογήστε την απάντησή σας με στοιχεία από το κείμενο.

Το ύφος του κειμένου είναι κωμικό, απλό, οικείο και λιτό (... και τότε ο Βαγγελάκης που έκανε τον Μπότσαρη και τον στένευε η στολή του, έσκυψε να πάρει τα τσαρούχια μου να μου τα δώσει και φάνηκε το σώβρακό του και τα κορίτσια έβαλαν τα γέλια κι εκείνος τα κλάματα και ξέβαψε και το μουστάκι του κι έγινε όλος μουντζούρες και τα παιδιά φωνάζανε επάνω του! επάνω του! κι εμείς τραβήξαμε τα σπαθιά κι αρχίσαμε ξιφομαχία σαν το Ζορό.../και σταθήκαμε όλοι προ-σοχή και τραγουδήσαμε τον εθνικό ύμνο και γιατί χαίρεται ο κόσμος και χαμογελάει πατέρα; και φύγαμε να πάμε σπίτι μας να φάμε σκορδαλιά για το καλό της ημέρας, να κοιμηθούμε, να ξυπνήσουμε, να βάλουμε τα καλά μας και να πάμε να πούμε χρόνια πολλά του Βαγγελάκη που είχε την εθνική εορτή του.).

Κείμενο 2 [Ταινίες φαντασίας...] (σελ.83)

1. Τι κείμενα είναι αυτά; • Τι παρουσιάζουν; • Σε τι είδους έντυπα μπορούμε να συναντήσουμε τέτοια κείμενα;

Τα παραπάνω κείμενα παρουσιάζουν διάφορες ταινίες. Παρουσιάζεται η υπόθεση της ταινίας, οι πρωταγωνιστές της και γενικά οι συντελεστές κάθε ταινίας (π.χ. σκηνοθέτες, αίθουσες και ώρες προβολής).

Τέτοια κείμενα μπορούμε να συναντήσουμε στα περιοδικά, στις εφημερίδες, σε διαφημιστικά ή ενημερωτικά έντυπα, όπως αυτά που μοιράζονται στις κινηματογραφικές αίθουσες.

2. Τι είδους πληροφορίες δίνει καθένα από τα κείμενα αυτά;

Κάθε κείμενο μας δίνει πληροφορίες: για τον τίτλο της ταινίας στα αγγλικά και τα ελληνικά, τη βαθμολογία που έχει πάρει από τους κριτικούς κινηματογράφου, τη χρονολογία παραγωγής, τον χρόνο διάρκειας, τη χώρα προέλευσης, τον σκηνοθέτη, τους ηθοποιούς, την περίληψη του έργου και, τέλος, τις αίθουσες, τις ημέρες και ώρες προβολής.

Κείμενο 3 [Μια κινηματογραφική ταινία-μια φίλια] (σελ. 84)

Γιατί ο συγγραφέας αποφάσισε να μην ξαναϊδωθεί με τους φίλους του;

Ο συγγραφέας αποφάσισε να μην ξαναδεί τους φίλους του επειδή λόγω της κριτικής που άσκησαν σε μια ταινία, που σε εκείνον άρεσε, θεώρησε ότι δεν έχουν κοινά σημεία, ότι είναι διαφορετικοί και δεν ταιριάζουν.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

Β.ΤΟ ΡΗΜΑ

Β1. Ο ρόλος και η λειτουργία του ρήματος

Ακούω και μιλώ (σελ. 84)

1. «Είδα μια ταινία... και ξάπλωσα» (κείμεν. 3): Ο συγγραφέας-αφηγητής αφηγείται μια προσωπική εμπειρία του. • Ποιες είναι οι ενέργειες που έκανε ο ίδιος και οι φίλοι του; • Με ποιες λέξεις διατυπώνονται οι ενέργειες αυτές; • Τι μέρος του λόγου είναι αυτές οι λέξεις;

• Ο συγγραφέας είδε μια ταινία στον κινηματογράφο, έπειτα βγήκε από τον κινηματογράφο, πήγε σε ένα φιλικό σπίτι και μίλησε με τους φίλους του για την ταινία. Γελάσανε και του είπαν ότι δεν τους άρεσε και ότι ήταν αηδία. Ο συγγραφέας δεν μίλησε και αφού δείπνησαν, έφυγε. Στο δρόμο σκεφτόταν ότι ήταν διαφορετικοί. Αποφάσισε να μην τους ξαναδεί.

• Λέξεις που διατυπώνονται αυτές οι ενέργειες: *είδε, βγήκε, πήγε, μίλησε, Γελάσανε, άρεσε, ήταν, μίλησε, δείπνησαν, έφυγε, σκεφτόταν, ξαναδεί.*

• Οι παραπάνω λέξεις είναι **ρήματα**.

2. Δείτε τώρα πιο προσεκτικά την πρώτη πρόταση του ίδιου αποσπάσματος. • Ποια λέξη αποτελεί το βασικό στοιχείο γύρω από το οποίο ο αφηγητής οργανώνει το μήνυμά του και δε θα μπορούσε να παραλειφθεί; • Τι μέρος του λόγου είναι η λέξη αυτή;

• Η βασική λέξη της πρότασης γύρω από την οποία οργανώνει το μήνυμά του ο συγγραφέας είναι η λέξη: *είδα*. Η λέξη δεν μπορεί να παραληφθεί. Στην περίπτωση αυτή η πρόταση θα είναι δυσνόητη.

• Η λέξη *είδα* είναι **ρήμα**.

3. Μελετήστε και την πρώτη πρόταση του [κειμένου 1](#). • Ποια είναι η ονοματική φράση της πρότασης αυτής και ποιος ο συντακτικός της ρόλος; • Η ίδια πρόταση εκτός από το ρήμα και το υποκείμενό του, ποια άλλη πληροφορία δίνει;

- Η πρώτη πρόταση του κειμένου είναι η: «Μετά άρχισε η παράσταση».
- ΟΦ: η παράσταση.
- Η ΟΦ είναι υποκείμενο του ρήματος άρχισε.
- Η πληροφορία που παίρνουμε είναι για τον χρόνο, το πότε . Μαθαίνουμε δηλαδή ότι η παράσταση άρχισε μετά από κάτι...

4. Στην πρώτη πρόταση του **κειμένου 3** υπογραμμίστε το ρήμα και το αντικείμενό του. • Ποιο είναι το υποκείμενο; • Γιατί παραλείπεται; • Ποια πληροφορία προσθέτουν οι λέξεις «στον κινηματογράφο»; • Προσθέστε κάποιο επίρρημα στην ίδια πρόταση, ώστε να δώσετε κάποια επιπλέον πληροφορία. • Σημειώστε τι είδους πληροφορία είναι αυτή που προσθέσατε (ποια επιρρηματική έννοια αφορά). • Γιατί ο συγγραφέας προτίμησε να μην την περιλάβει στη δική του πρόταση;

- Είδα μια ταινία στον κινηματογράφο.: ρήμα=είδα, Αντικείμενο= ταινία
- Υποκείμενο του ρήματος είδα είναι το: εγώ.
- Το υποκείμενο παραλείπεται γιατί το εννοούμε εύκολα από την κατάληξη του ρήματος.
- Η πληροφορία που μας δίνουν οι λέξεις στον κινηματογράφο σχετίζονται με τον τόπο, το πού είδα το έργο.
- Χθες είδα μια ταινία στον κινηματογράφο: το επίρρημα χθες μας δίνει πληροφορία σχετικά με τον χρόνο: πότε δηλαδή είδα το έργο.
- Ο συγγραφέας δεν περιέλαβε την πληροφορία αυτή στο κείμενό του γιατί δεν ήθελε να δώσει έμφαση στον χρόνο που έγινε το γεγονός.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 85)

1. «... ο κύριος διευθυντής σηκώθηκε επίσημα...»(κείμεν. 1): Χωρίστε την ονομαστική και τη ρηματική φράση αυτής της πρότασης. • Εκτός από το ρήμα, ποια άλλη λέξη υπάρχει στη ρηματική φράση; • Τι μέρος του λόγου είναι; • Ποια πληροφορία προσθέτει; • Μπορείτε να αντικαταστήσετε τη λέξη αυτή με κάποια λέξη ή φράση, για να δώσετε μια πληροφορία σχετική με το χρόνο της ενέργειας που φανερώνει το ρήμα;

- «.. ο κύριος διευθυντής σηκώθηκε επίσημα...» → ο κύριος διευθυντής: ΟΦ// σηκώθηκε επίσημα: ΡΦ

- εκτός από το ρήμα στη ΡΦ υπάρχει η λέξη *επίσημα*, η οποία είναι επίρρημα και φανερώνει τρόπο
- η λέξη μας πληροφορεί για τον τρόπο που σηκώθηκε ο διευθυντής
- μπορούμε να προσθέσουμε επιρρήματα χρόνου, π.χ.: *νωρίς, αργότερα, στην αρχή* κτλ.

2. «... σήκωσαν οι φουστανελάδες το πανί» (κείμε. 1): Υπογραμμίστε τη ρηματική φράση. • Εκτός από το ρήμα, ποια ΟΦ υπάρχει στη ρηματική φράση; • Τι μέρος του λόγου είναι; • Ποιος είναι ο συντακτικός ρόλος της; • Μπορείτε να προσθέσετε ένα επίρρημα ή μια επιρρηματική φράση, ώστε να δώσετε με αυτήν κάποια επιπλέον πληροφορία;

- «... σήκωσαν οι φουστανελάδες το πανί» → ΡΦ: *σήκωσαν το πανί*
- Στη ΡΦ εκτός από το ρήμα *σήκωσαν* υπάρχει και το αντικείμενό του: *το πανί*
- η λέξη *το πανί* είναι ουσιαστικό
- είναι το αντικείμενο του ρήματος
- *σήκωσαν οι φουστανελάδες αμέσως/γρήγορα/με χαρά* το πανί

3. «χτυπούσαν παλαμάκια οι μπαμπάδες», «ανέβηκε στη σκηνή ο Ντόντος» (κείμε. 1): Ποια είναι η ΡΦ; • Από τι αποτελείται; προσθέστε επιρρήματα ή και προθετικές φράσεις, για να δώσετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το χρόνο και τον τρόπο.

- α) «*χτυπούσαν παλαμάκια οι μπαμπάδες*», β) «*ανέβηκε στη σκηνή ο Ντόντος*»
→ ΡΦ: α) *χτυπούσαν παλαμάκια*, β) *ανέβηκε στη σκηνή*
- α) *χτυπούσαν παλαμάκια* → αποτελείται από το ρήμα *χτυπούσαν* και το αντικείμενο *παλαμάκια*
- β) *ανέβηκε στη σκηνή ο Ντόντος* → αποτελείται από το ρήμα *ανέβηκε* και την προθετική φράση *στη σκηνή*, η οποία φανερώνει τόπο.
- Μπορούμε να προσθέσουμε: α) στην πρώτη πρόταση επιρρήματα που δείχνουν **χρόνο**: *στην αρχή, μετά, πρώτα...* ή **τρόπο**: *δυνατά, παρατεταμένα, με χαρά...*
- β) στη δεύτερη πρόταση επιρρήματα που φανερώνουν **χρόνο**: *στο τέλος, αργότερα, μετά...* ή **τρόπο**: *με χαρά, διστακτικά ...*

Ρηματική φράση

είναι το λεκτικό σύνολο στο οποίο συνδυάζεται το ρήμα με τα στοιχεία που το συμπληρώνουν (αντικείμενο, κατηγορούμενο, επιρρηματικά στοιχεία).

B2. Οι μορφές του ρήματος

B2.1 Πρόσωπο και αριθμός

Ακούω και μιλώ (σελ. 85)

1. Στην παρουσίαση της ταινίας «Ο άρχοντας των δακτυλιδιών» (κείμεν. 2) βρείτε τα ρήματα. • Ποια από αυτά βρίσκονται στον ενικό και ποια στον πληθυντικό; • Από τι εξαρτάται ο αριθμός στον οποίο βρίσκονται;

Ρήματα: να φτάσει, να απαλλαγεί, ενώνουν, να σώσουν, είναι

Ενικός αριθμός: να φτάσει, να απαλλαγεί, είναι

Πληθυντικός αριθμός: ενώνουν

Ο αριθμός των ρημάτων εξαρτάται από τον αριθμό των υποκειμένων.

2. «Είδα μια ταινία... και ξάπλωσα» (κείμεν. 3): Βρείτε τα ρήματα του αποσπάσματος. • Σε ποιο πρόσωπο και σε ποιον αριθμό βρίσκεται το καθένα από αυτά;

Ρήματα: είδα, άρεσε, βγήκα, πήγα, μίλησα, γελάσανε, είπαν, ήταν, δειπνήσαμε, έφυγα, σκεφτόμουν, είμαστε, έφτασα, ξάπλωσα.

ΡΗΜΑΤΑ	ΠΡΟΣΩΠΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΡΗΜΑΤΑ	ΠΡΟΣΩΠΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ
είδα	α΄	ενικός	ήταν	γ΄	ενικός
άρεσε	γ΄	ενικός	δειπνήσαμε	α΄	πληθυντικός
βγήκα	α΄	ενικός	έφυγα	α΄	ενικός
πήγα	α΄	ενικός	σκεφτόμουν	α΄	ενικός
μίλησα	α΄	ενικός	είμαστε	α΄	πληθυντικός
γελάσανε	α΄	πληθυντικός	έφτασα	α΄	ενικός
είπαν	γ΄	πληθυντικός	ξάπλωσα	α΄	ενικός

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

Διαβάζω και γράφω (σελ. 85)

1. «Δεν κοιμήθηκα εκείνη τη νύχτα... ήταν αηδία» (κείμεν. 3): Υπογραμμίστε τα ρήματα του αποσπάσματος.

Ρήματα: κοιμήθηκα, σκεφτόμουν, διαφέραμε, αποφάσισα, να διακόψω, έστειλα, έγγραφα, θα ήθελα, να ξαναϊδωθούμε, πήρα, επιμένουμε, ήταν.

- Αναγνωρίστε σε ποιο πρόσωπο και σε ποιον αριθμό βρίσκεται το καθένα.

ΡΗΜΑΤΑ	ΠΡΟΣΩΠΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ
κοιμήθηκα	α΄	ενικός
σκεφτόμουν	α΄	ενικός
διαφέραμε	α΄	πληθυντικός
αποφάσισα	α΄	ενικός
να διακόψω	α΄	ενικός
έστειλα	α΄	ενικός
έγραφα	α΄	ενικός
θα ήθελα	α΄	ενικός
να ξαναϊδωθούμε	α΄	πληθυντικός
πήρα	α΄	ενικός
επιμένουμε	α΄	πληθυντικός
ήταν	γ΄	ενικός

B2.2 Συζυγίες και φωνές**Ακούω και μιλώ** (σελ. 86)

1. «Βγήκα και πήγα... αργά έφυγα» (κείμεν. 3): Χωρίστε τα ρήματα του αποσπάσματος σε δύο ομάδες. • Στην πρώτη κατατάξτε τα ρήματα που στο α΄ πρόσωπο του ενεστώτα τελειώνουν σε -ω και στη δεύτερη εκείνα που τελειώνουν σε -ώ.

ΡΗΜΑΤΑ σε -ω	ΡΗΜΑΤΑ σε -ώ
βγήκα (βγαίνω)	μίλησα (μιλώ)
πήγα (πηγαίνω)	Γελάσανε (γελώ)
είπαν (λέω)	δειπνήσαμε (δειπνώ)
έφυγα (φεύγω)	

2. «Δεν κοιμήθηκα... να ξαναϊδωθούμε» (κείμε. 3): Χωρίστε τα ρήματα του αποσπάσματος σε δύο ομάδες. • Στην πρώτη κατατάξτε όσα ρήματα στο α' πρόσωπο του ενεστώτα τελειώνουν σε -ω ή σε -ώ και στη δεύτερη εκείνα που τελειώνουν σε -μαι.

ΡΗΜΑΤΑ σε -ω/ -ώ	ΡΗΜΑΤΑ σε -μαι
διαφέραμε (διαφέρω)	κοιμήθηκα (κοιμάμαι)
αποφάσισα (αποφασίζω)	σκεφτόμουν (σκέφτομαι)
διακόψω (διακόπτω)	ξαναϊδωθούμε (ξαναβλέπομαι)
έστειλα (στέλνω)	
έγραφα (γράφω)	
ήθελα (θέλω)	

Διαβάζω και γράφω (σελ. 86)

1. Γράψτε τα ρήματα που συγκεντρώσατε στην προηγούμενη άσκηση α' πρόσωπο του ενεστώτα σε δύο στήλες: στη μία όσα βρίσκονται στην ενεργητική φωνή και στην άλλη εκείνα που βρίσκονται στην παθητική φωνή. • Στη συνέχεια μετατρέψτε τα ρήματα που βρίσκονται στην ενεργητική φωνή στην παθητική και το αντίστροφο. • Μπορείτε τη μετατροπή αυτή να την κάνετε σε όλα τα ρήματα; • Τι παρατηρείτε;

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ
διαφέρω	–
αποφασίζω	αποφασίζομαι
διακόπτω	διακόπτομαι
στέλνω	στέλνομαι
γράφω	γράφομαι
θέλω	–
–	κοιμάμαι
–	σκέφτομαι
ξαναβλέπω	ξαναβλέπομαι

- Όπως παρατηρούμε, δεν μπορούμε να μετατρέψουμε όλα τα ρήματα από την ενεργητική στην παθητική φωνή και το αντίστροφο, επειδή υπάρχουν ρήματα όπως τα: *κοιμάμαι, σκέφτομαι, θέλω* και *διαφέρω* που δεν απαντώνται και στις δύο φωνές.

2. Διαβάστε «Μετά άρχισε η παράσταση... που του έλεγε» (κείμεν. 1): Μετατρέψτε τα ρήματα του αποσπάσματος στο α' πρόσωπο ενεστώτα και κατατάξτε το καθένα στην κατάλληλη στήλη του παρακάτω πίνακα.

-ω		-μαι	
-ω	-ώ	-ομαι	-ιέμαι, -ούμαι
αρχίζω, φωνάζω,	κυνηγώ	φαίνομαι	φοβούμαι (-άμαι)
ανεβαίνω, κάνω,		ντρέπομαι	
ξέρω, βγάζω,		ακούγομαι	
φοβερίζω, λέω			
κόβω, πηγαίνω,			
τρέχω, σκοντάφτω,			
πέφτω, κοιτάζω,			
βλέπω, κοκκινίζω			

B2.3 Διαθέσεις του ρήματος

Ακούω και μιλώ (σελ. 88)

1. «Βγήκα και πήγα... και ξάπλωσα» (κείμεν. 3): Βρείτε τα ρήματα του αποσπάσματος. • Μπορείτε να πείτε τι εκφράζουν, τι φανερώνουν για το υποκείμενο (όλα εκτός από το «είμαστε» και το «ήταν»); • Σε ποια φωνή βρίσκονται τα περισσότερα από αυτά;

ΡΗΜΑΤΑ: βγήκα, πήγα, μίλησα, γελάσανε, είπαν, δειπνήσαμε, έφυγα, σκεφτόμουν έφτασα, ξάπλωσα

- τα παραπάνω ρήματα φανερώνουν ότι το υποκείμενο κάνει μια ενέργεια.
- τα περισσότερα ρήματα βρίσκονται στην ενεργητική φωνή.
(το ρήμα *σκεφτόμουν* βρίσκεται στην παθητική φωνή)

2. «κι ο κόσμος δεν είχε μπερδευτεί... ο Ντόντος με τη Μαρία από χαρτόνια» (κείμεν. 1): Εντοπίστε στο απόσπασμα αυτά ρήματα που έχουν παθητική σημασία, φανερώνουν δηλαδή ότι το υποκείμενο “παθαίνει” κάτι.

- ρήματα με παθητική σημασία: *δεν είχε μπερδευτεί, είχε συγκινηθεί.*

3. Εντοπίστε στο κείμενο 4 ρήματα που φανερώνουν ότι το υποκείμενο είναι ο δράστης και ο δέκτης μιας ενέργειας, δηλαδή κάνει κάτι και ταυτόχρονα δέχεται το αποτέλεσμα της ενέργειας αυτής.

- *επηρεάζεται, προσαρμόζεται, ταυτίζεται*

4. “Δεν κοιμήθηκα εκείνη τη νύχτα... τις σχέσεις μου μαζί τους” (κείμεν. 3) και Big Fish... (κείμεν. 2): Βρείτε στα αποσπάσματα αυτά ρήματα που να φανερώνουν ότι το υποκείμενο βρίσκεται απλώς σε μια κατάσταση (ούτε ενεργεί ούτε παθαίνει κάτι).

- *κείμεν. 2 : βρίσκεται, κείμεν.3: δεν κοιμήθηκα*

Διαβάζω και γράφω (σελ. 88)

Συλλέξτε τα ρήματα των αποσπασμάτων:

α. “και τους έστειλα ένα γράμμα... ήταν αηδία” (κείμε.3)

β. “Ο καραγκιόζης, ανεξάρτητα από την οποιαδήποτε καταγωγή του... που τότε γεννιέται” (κείμε. 4) και κατατάξτε τα στον πίνακα που ακολουθεί:

ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ			
Ενεργητική	Παθητική	Μέση	Ουδέτερη
έστειλα	έχει αφομοιωθεί	να ξαναϊδωθούμε	
έγραφα	επηρεάζεται	προσαρμόζεται	
δεν θα ήθελα		να ταυτίζεται	
πήρα		γεννιέται	
επιμένουμε			
εκφράζει			
εξασφαλίζει			
αντιμετωπίζει			
υποχρεώνει			
πρωτοαντιμετωπίζει			

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!

B2.4 Χρόνοι του ρήματος και ποιόν ενέργειας

Διαβάζω και γράφω (σελ. 89)

1. Τοποθετήστε τα ρήματα του κειμένου 5 στα σωστά σημεία του άξονα του χρόνου που ακολουθεί:

ΠΑΡΕΛΘΟΝ (πριν)	ΠΑΡΟΝ (τώρα)	ΜΕΛΛΟΝ (μετά)
έλεγαν (πρτ.)	είναι (ενεστ.)	(να) δοκιμάσουν (υπ. αορ. δηλώνει μέλλον εξαιτίας του ρ. εξάρτησης <i>θα συμφωνήσουν</i>)
ήταν (πρτ.)	να αφηγηθείς (υπ. αορ.)	θα συμφωνήσουν (συντ. μέλλ.)
πήγαιναν (πρτ.)	επιτρέπει (ενεστ.)	
έσβηναν (πρτ.)	να προβάλλεις (υπ. ενεστ.)	
ανακάλυπταν (πρτ.)	βλέπουμε (ενεστ.)	
ακολουθούσαν (πρτ.)	χάνεται (ενεστ.)	
αποκαλούσαν (πρτ.)	πιστεύουμε (ενεστ.)	

2. Θυμάστε από το Δημοτικό σχολείο ποιοι είναι οι οχτώ χρόνοι της ελληνικής γλώσσας;

Οι οχτώ χρόνοι της ελληνικής γλώσσας είναι οι : ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ, ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ, ΑΟΡΙΣΤΟΣ, ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ, ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ, ΑΟΡΙΣΤΟΣ, ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ, ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ, ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ.

Ακούω και μιλώ (σελ. 89)

1. «Παρές, ζευγάρια, οικογένειες πήγαιναν... και στις συντροφικές» (κείμεν. 5): Βρείτε τα ρήματα του αποσπάσματος. • Σε ποιον χρόνο βρίσκονται; • Γιατί ο συγγραφέας χρησιμοποιεί αυτόν τον χρόνο; • Τι θέλει να δηλώσει;

- Τα ρήματα του αποσπάσματος είναι τα: *πήγαιναν, έσβηναν, ανακάλυπταν ακολουθούσαν, αποτελούσαν.*
- Τα ρήματα βρίσκονται σε χρόνο **παρατατικό**.

- Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί τον χρόνο αυτό για να δηλώσει μια πράξη που επαναλαμβάνεται στο παρελθόν.
- 2. «Είδα μια ταινία... ξάπλωσα» (κείμε. 3): Βρείτε τα ρήματα του αποσπάσματος. • Σε ποιο χρόνο βρίσκονται όλα εκτός από το «είμαστε»; • Γιατί ο συγγραφέας χρησιμοποιεί αυτό τον χρόνο; • Τι θέλει να δηλώσει; • Γιατί δεν χρησιμοποίησε τον χρόνο στον οποίο βρίσκονται τα ρήματα της προηγούμενης άσκησης;**
- Τα ρήματα του αποσπάσματος είναι τα: είδα, άρεσε, βγήκα, πήγα, μίλησα, γελάσανε, είπαν, ήταν, δειπνήσαμε, έφυγα, σκεφτόμουν, έφτασα, ξάπλωσα.
 - είναι στον **αόριστο** τα ρήματα: *είδα, βγήκα, πήγα, μίλησα, γελάσανε, δειπνήσαμε, έφυγα, έφτασα, ξάπλωσα.*
 - είναι στον **παρατατικό** τα ρήματα: *άρεσε, ήταν, σκεφτόμουν.*
 - Ο συγγραφέας δεν χρησιμοποίησε μόνο παρατατικό γιατί δεν θέλει να δώσει έμφαση στη διάρκεια των γεγονότων αλλά στα ίδια τα γεγονότα.
- 3. «Κι ενώ εγώ έτρεχα, τα τσαρούχια μου είχαν μείνει πίσω» (κείμε. 1): Στο απόσπασμα υπάρχουν δύο ρήματα που δηλώνουν δύο γεγονότα. Ποιο από τα δύο έγινε πριν από το άλλο; • Σε ποιο χρόνο βρίσκεται το ρήμα αυτό;**
- Τα ρήματα που δηλώνουν γεγονότα είναι τα: *έτρεχα* και *είχαν μείνει*.
 - Έγινε πρώτο το ρ. *είχαν μείνει*, το οποίο βρίσκεται σε χρόνο υπερσυντέλικο.
- 4. «Ο Καραγκιόζης, ανεξάρτητα... εκφράζει απόλυτα» (κείμε. 4): Βρείτε τα ρήματα του αποσπάσματος. • Σε ποιους χρόνους βρίσκονται; • Το πρώτο ρήμα δηλώνει ένα γεγονός που έγινε στο παρελθόν ή γίνεται στο παρόν;**
- Τα ρήματα του αποσπάσματος είναι τα: *έχει αφομοιωθεί, εκφράζει.*
 - Το ρ. *έχει αφομοιωθεί* βρίσκεται σε χρόνο παρακείμενο και το ρ. *εκφράζει* βρίσκεται σε χρόνο ενεστώτα.
 - Το ρ. *έχει αφομοιωθεί* δηλώνει ένα γεγονός που έγινε στο παρελθόν αλλά τα αποτελέσματά του εξακολουθούν να ισχύουν και στο παρόν.
- 5. «Όσα παιδιά δοκιμάσουν... θα συμφωνήσουν» (κείμε. 5): Βρείτε τα ρήματα του αποσπάσματος. • Ποιο από αυτά βρίσκεται σε χρόνο μέλλοντα; • Πρόκειται για μέλλοντα εξακολουθητικό, συνοπτικό ή συντελεσμένο; • Πώς το καταλάβατε;**
- Τα ρήματα του αποσπάσματος είναι τα: *δοκιμάσουν, πιστεύουμε, θα συμφωνήσουν.*

- Σε χρόνο μέλλοντα βρίσκεται το ρ. *θα συμφωνήσουν*.
 - Πρόκειται για συνοπτικό μέλλοντα.
 - Ο συνοπτικός μέλλοντας *θα συμφωνήσουν* συνοδεύεται από το μόριο *θα* και δηλώνει μια ενέργεια που θα γίνει και θα τελειώσει σε κάποια μελλοντική στιγμή.
6. Τι δείχνει η κατάληξη ενός ρήματος; Διαλέξτε τα σωστά: πτώση • γένος • αριθμό • πρόσωπο • χρόνο • ποιόν ενέργειας • φωνή • διάθεση.

Η κατάληξη του ρήματος δείχνει: αριθμό, πρόσωπο, χρόνο, φωνή.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 90)

1. Συμπληρώστε τα κενά με τα ρήματα που βρίσκονται στην παρένθεση:
- α. Αν πάτε βράδυ καλοκαιριού θερινό σινεμαδάκι και σας αρέσει, μετά **θα πηγαίνετε** κάθε βράδυ. (πηγαίνω)
- β. Όταν αρχίσει η παράσταση, εγώ **θα κάθομαι** στη θέση μου. (κάθομαι)
2. Σε ποιους χρόνους βάλατε τα ρήματα στην προηγούμενη άσκηση; • Γιατί επιλέξατε τους χρόνους αυτούς; • Τι θέλατε να δείξετε κάθε φορά;
- Στις προτάσεις της προηγούμενης άσκησης και τα δύο ρήματα βρίσκονται σε χρόνο εξακολουθητικό μέλλοντα.
 - Έχουμε επιλέξει εξακολουθητικό μέλλοντα επειδή με το ρήμα *θα πηγαίνετε* θέλουμε να δηλώσουμε ότι μια ενέργεια θα επαναλαμβάνεται στο μέλλον. Με το ρήμα *θα κάθομαι* θέλουμε να δηλώσουμε μια πράξη που θα έχει διάρκεια στο μέλλον.
3. (α) Στέκομαι, στεκόμουν, θα στέκομαι
(β) μίλησα, θα μιλήσω
(γ) έχω φωνάξει, είχα φωνάξει, θα έχω φωνάξει
Σε ποιους χρόνους βρίσκονται τα παραπάνω ρήματα; • Τι κοινό παρατηρείτε ότι έχουν τα ρήματα της ομάδας (α), της (β) και της (γ) μεταξύ τους;

(α) *Στέκομαι*: ενεστώτας, *στεκόμουν*: παρατατικός, *θα στέκομαι*: εξακολουθητικός μέλλοντας

(β) *μίλησα*: αόριστος, *θα μιλήσω*: συνοπτικός μέλλοντας

(γ) έχω φωνάξει: παρακείμενος, είχα φωνάξει: υπερσυντέλικος, θα έχω φωνάξει: συντελεσμένος μέλλοντας

- Τα ρήματα κάθε ομάδας έχουν ίδιο ποιόν ενέργειας.

Συγκεκριμένα:

Ομάδα α→μη συνοπτικό (ενεστώτας, παρατατικός, εξακολουθητικός μέλλοντας)

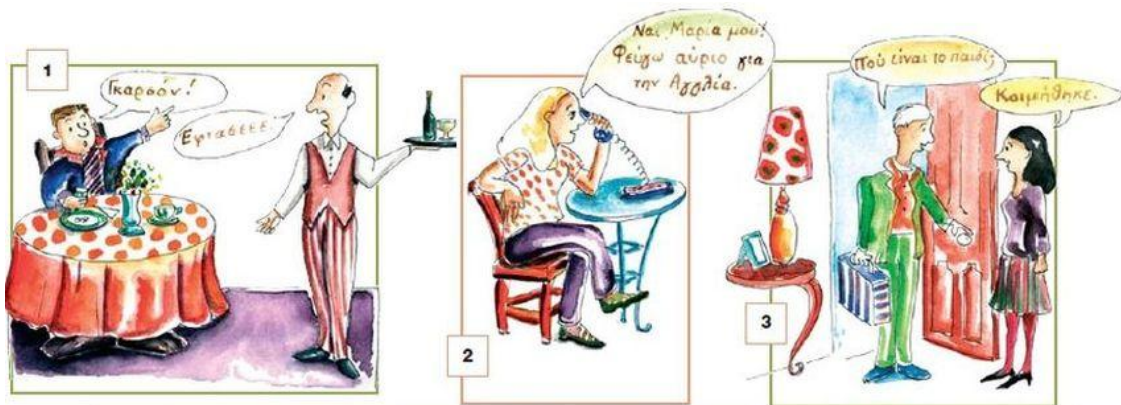
Ομάδα β→συνοπτικό (αόριστος, συνοπτικός μέλλοντας)

Ομάδα γ→συντελεσμένο (παρακείμενος, υπερσυντέλικος, συντελεσμένος μέλλοντας)

4. Συμβουλευτείτε το σχήμα που ακολουθεί και βγάλτε τα συμπεράσματά σας για το τι εκφράζουν οι μελλοντικοί χρόνοι. Συμπεραίνω ότι χρησιμοποιούμε:

- τον εξακολουθητικό μέλλοντα, για να δηλώσουμε μια ενέργεια που θα γίνεται συνεχώς στο μέλλον ή που θα επαναλαμβάνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα.
- τον συνοπτικό μέλλοντα, για να δηλώσουμε μια ενέργεια που θα γίνει και θα τελειώσει σε κάποια στιγμή στο μέλλον.
- τον συντελεσμένο μέλλοντα, για να δηλώσουμε μια ενέργεια που θα γίνει στο μέλλον και θα έχει τελειώσει πριν από κάποια άλλη ενέργεια.

Ακούω και μιλώ (σελ. 91)

1. Με ποιους χρόνους εκφράζεται το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον στα παραπάνω σκίτσα;

Στο σκίτσο 1 το παρόν εκφράζεται με αόριστο (έφτασε) αντί ενεστώτα (φτάνει).

Στο **σκίτσο 2** το μέλλον εκφράζεται με ενεστώτα (*φεύγω*) αντί συνοπτικού μέλλοντα (*θα φύγω*).

Στο **σκίτσο 3** το παρόν εκφράζεται με αόριστο (*κοιμήθηκε*) αντί για παρακείμενο (*έχει κοιμηθεί*).

- 2. «Περίπου στα 1930... τότε γεννιέται» (κείμε. 4):** Τι παρατηρείτε σχετικά με τη χρήση του ενεστώτα; • Τι εκφράζει ο ενεστώτας στο απόσπασμα αυτό;

Στο απόσπασμα αυτό χρησιμοποιούμε **ενεστώτα στη θέση του αορίστου**. Ο ενεστώτας αυτός ονομάζεται **ιστορικός ενεστώτας**, χρησιμοποιείται για να δώσει ζωντάνια στην αφήγηση.

- 3. Συζητήστε τι συμπεράσματα βγάζετε για τη χρήση και τη σημασία των χρόνων.**
Οι χρόνοι είναι μορφολογικοί τύποι του ρήματος με τους οποίους χρησιμοποιούμε για να δηλώσουμε **α.** χρόνο και **β.** τρόπο. Συγκεκριμένα δηλώνουμε
- 1. Χρόνο** δηλαδή πότε γίνεται αυτό που σημαίνει το ρήμα. Ο χρόνος δηλώνει **α)** το παρόν, **β)** το παρελθόν και **γ)** το μέλλον.
 - 2. Τρόπο**, το ποιόν ενέργειας, δηλαδή τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζει ο ομιλητής το αν η ενέργεια που δηλώνει το ρήμα εμφανίζεται ως ολοκληρωμένη, εξελισσόμενη κτλ. Υπάρχουν τρία είδη ποιου ενέργειας: **α)** το μη συνοπτικό, **β)** το συνοπτικό, **γ)** το συντελεσμένο.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!

B3. Τα συνδετικά ρήματα

Ακούω και μιλώ (σελ. 91)

1. «Ο Καραγκιόζης είναι ένα γνήσιο λαϊκό θέαμα» (κείμεν. 4): Ποια ιδιότητα αποδίδει ο συγγραφέας στον Καραγκιόζη (απαντήστε χρησιμοποιώντας μία μόνο λέξη); • Ποιο ρήμα συνδέει το υποκείμενο της πρότασης με τη λέξη αυτή (το κατηγορούμενο);

- Η ιδιότητα που αποδίδει ο συγγραφέας στον Καραγκιόζη είναι: **θέαμα**.
- Το ρήμα που συνδέει το υποκείμενο της πρότασης με τη λέξη αυτή είναι το: **είναι**.

2. «Για έναν καλλιτέχνη... κάθε Σαββατοκύριακο» (κείμεν. 5):

Τι είναι ο κινηματογράφος;

α. για έναν καλλιτέχνη;

β. για έναν επιστήμονα;

γ. για τους περισσότερους από τους γονείς και τους παππούδες σας;

- Απαντήστε χρησιμοποιώντας μόνο μια λέξη κάθε φορά.
- Υπογραμμίστε το ρήμα που συνδέει το υποκείμενο με το κατηγορούμενο.

Ο κινηματογράφος είναι:

α. για έναν καλλιτέχνη; → **τρόπος**

β. για έναν επιστήμονα; → **συσσκευή**

γ. για τους περισσότερους από τους γονείς και τους παππούδες σας; → **διασκέδαση**

- Συνδετικά ρήματα: **α. είναι, β. είναι, γ. ήταν**

3. «Περίπου στα 1930, ο Καραγκιόζης... και τους τεχνίτες του» (κείμεν. 4).

«Συχνά οι εντυπώσεις ... στις συντροφικές» (κείμεν. 5).

Υπογραμμίστε τα συνδετικά ρήματα στα αποσπάσματα αυτά και βρείτε τα υποκείμενα και τα κατηγορούμενα που συνδέουν.

- «Περίπου στα 1930, ο Καραγκιόζης... και τους τεχνίτες του» →

Είναι (ενν. ρήμα συνδεδετικό), ο συναγωνισμός (υποκ.), αιτία: (κατηγορούμενο).

Είναι (συνδ. ρήμα), ο κινηματογράφος (ενν. υποκ.), η τέχνη: (κατηγορούμενο)

Φαντάζει (συνδ. ρήμα), ο Καραγκιόζης (υποκ.), φτωχός (κατηγορούμενο)

Φαντάζουν (ενν. συνδ. ρήμα), οι ιστορίες (υποκ.), ξεπερασμένες (κατηγορούμενο)

Φαντάζουν (ενν. συνδ. ρήμα), τα μέσα (υποκ.), πρωτόγονα (κατηγορούμενο)

είναι (. συνδ. ρήμα), ο συναγωνισμός (υποκ.), εξοντωτικός (κατηγορούμενο)

- «Συχνά οι εντυπώσεις ... στις συντροφιάς».

Αποτελούσαν (ρήμα συνδ.), οι εντυπώσεις (υποκ.), το θέμα (κατηγορούμενο)

4. Σε ποια από τα παρακάτω παραδείγματα η λέξη «παλιό» είναι κατηγορούμενο;

- Σε ποια περίπτωση από τις παρακάτω ο συγγραφέας προτιμά να χρησιμοποιήσει συνδεδετικό ρήμα και κατηγορούμενο;

α. Αγοράσαμε ένα σπίτι παλιό.

β. Αγοράσαμε ένα παλιό σπίτι.

γ. Αγοράσαμε ένα σπίτι που είναι παλιό.

δ. Το σπίτι που αγοράσαμε είναι παλιό.

- Η λέξη «παλιό» είναι κατηγορούμενο στις προτάσεις γ και δ.

- Ο συγγραφέας προτιμά να χρησιμοποιήσει συνδεδετικό ρήμα και κατηγορούμενο στις προτάσεις γ και δ.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΡΗΜΑΤΑ

Γ1. Κλίση ουσιαστικών

Διαβάζω και γράφω (σελ. 92)

1. «αντιμετωπίζει», «θαμπώνοντας», (κείμ.4), «πιστεύουμε», «δοκιμάσουν» (κείμ. 5): Βρείτε τα ρήματα στο κείμενο και γράψτε τα στο α' πρόσωπο ενικού στον ενεστώτα. • Χωρίστε κάθε ρήμα στα μέρη από τα οποία αποτελείται, συμπληρώνοντας τον πίνακα που ακολουθεί.

ΘΕΜΑ	ΕΠΙΘΗΜΑ	ΚΑΤΑΛΗΞΗ
ΚΟΚΚΙΝ	ιζ	ω
αντιμετωπ	ιζ	ω
θαμπ	ών	ω
πιστ	ευ	ω
δοκιμ	αζ	ω

2. «φοβεριζαμε», «στένευε», «θύμωσε», «αλλάζουμε» «ανακατώνουμε» (κείμ. 1):, Γράψτε τα ρήματα στο α' πρόσωπο ενικού στον ενεστώτα. • Συγκεντρώστε τα επιθήματα που χρησιμοποιούνται για το σχηματισμό τους και συμπληρώστε με αυτά το συμπέρασμα που ακολουθεί.

φοβεριζαμε: φοβεριζω επίθεμα: -ιζ-
στένευε: στενεύω: επίθεμα: -ευ-
θύμωσε: θυμώνω: επίθεμα: -ων-
αλλάζουμε: αλλάζω: επίθεμα: -αζ-
ανακατώνουμε: ανακατώνω: επίθεμα: -ων-

3. Από ποια ρήματα παράγονται τα ρήματα *ανθίζω* και *φεγγίζω*; Ποια είναι τα επιθήματά τους;

Το ρήμα *ανθίζω* παράγεται από το ρήμα *ανθώ*. Το επίθεμά του είναι το -ιζ-.
Το ρήμα *φεγγίζω* παράγεται από το ρήμα *φέγγω*. Το επίθεμά του είναι το -ιζ-.

Συμπεραίνω ότι....

Για να σχηματιστούν ρήματα παράγωγα από άλλες λέξεις χρησιμοποιούνται τα επιθήματα: : -ιζ-, -ευ-, -ων-, -αζ-, -ων-, -αρ-
Λάβετε υπόψη σας και τα ρήματα: *παρκάρω*, *φρικάρω*.

Ακούω και μιλώ (σελ. 93)

Από ποιες λέξεις παράγονται τα ρήματα «δοκιμάζω», «φοβερίζω», «θυμώνω», «αλλάζω»; Τι μέρος του λόγου είναι αυτές οι λέξεις;

δοκιμάζω → δοκιμή + επίθ. -αζ- + κατάληξη -ω

φοβερίζω → φοβέρ(α) + επίθ. -ιζ- + κατάληξη -ω

θυμώνω → θυμός + επίθ. -ων- + κατάληξη -ω

αλλάζω → άλλος + επίθ. -αζ- + κατάληξη -ω

• δοκιμή: ουσιαστικό, φοβέρα: ουσιαστικό, θυμός: ουσιαστικό, άλλος: αντωνυμία.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

1. Συγκεντρώστε από τα κείμενα της ενότητας (1-7) τις λέξεις που αφορούν το θέατρο και τον κινηματογράφο. Συμπληρώστε έτσι τον πίνακα που ακολουθεί:

ΘΕΑΤΡΟ
Ουσιαστικά
παράσταση, σκηνή, σπαθιά, κόσμος, πανί, στολή, χορωδία, έργο, παλαμάκια, θέαμα, γλώσσα, τέχνη, κοινό, σκηνικά, φαντασμαγορίες, βεντέτες, συναγωνισμός, τεχνίτες, καλλιτέχνες, θεατές, ταλέντο, ρόλος, ιστορία, θίασος, θέατρο, ηθοποιοί, μουσική, εμπειρία, παιδιά, πληροφορίες
Επίθετα
ψεύτικα, γνήσιο, λαϊκό, ζωντανή, θεατρικά, πρωτόγονα, δημοφιλή, μαγική, πρωτότυπη, μοναδική, θεατρική
Ρήματα
ξέβαψε, άρχισε, έκαναν, τα έχασε, είχε συγκινηθεί, γράφτηκε

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	
Ουσιαστικά	κινηματογράφος, ταινία, αηδία, καλλιτέχνης, ιστορία, εικόνες, ήχους, συσκευή, οθόνη, σινεμαδάκι, διασκέδαση, παρέες, ζευγάρια, αίθουσες, φώτα, μυστήριο, φαντασία, έργο, προβολή μαγεία, ταλέντο, υπερπαραγωγή, υποψηφιότητα, Όσκαρ, ρόλου, συμμετοχή, σενάριο, παραγωγή
Επίθετα	σκοτεινή (αίθουσα), μεγάλη (οθόνη), κινηματογραφικές, πληθωρικό (ταλέντο), αντρικός (ρόλος), θρυλικό, φιλόδοξη, καλλιτεχνική, σκηνοθετική, αλληγορικό, μεγαλόπνοο
Ρήματα	γελάσανε, μίλησα, διαφέραμε, να αφηγηθείς, να προβάλλεις, έσβησαν, ανακάλυπταν, υποδυθεί, τιμηθεί, έγραψε, έπαιξε, ανέλαβε (την παραγωγή), σκηνοθέτησε

2. α. Γράψτε ρήματα τα οποία δηλώνουν τα συναισθήματα των παιδιών που παρακολουθούν μια παράσταση στη διπλανή φωτογραφία.

β. Επιλέξτε κατάλληλα συνδεδετικά ρήματα και συνδυάστε τα με κατηγορούμενα προκειμένου να περιγράψετε τα παιδιά.

α. Τα ρήματα που δηλώνουν τα συναισθήματα των παιδιών που παρακολουθούν την παράσταση στη διπλανή φωτογραφία:

χαίρομαι, μαγεύομαι, ενθουσιάζομαι, ζητωκραυγάζω, φωνάζω, κραυγάζω, εκπλήσσομαι, αναρωτιέμαι, εντυπωσιάζομαι, κλαίω, ξαφνιάζομαι, διασκεδάζω, εντυπωσιάζομαι, αδιαφορώ, βαριέμαι, συμμετέχω, παραξενεύομαι, προσέχω, τρομάζω, γελώ, ουρλιάζω, ενδιαφέρομαι...

β. Συνδυασμός ρημάτων με κατηγορούμενα:

Τα παιδιά είναι/φαίνονται/δείχνουν/μοιάζουν χαρούμενα, δυστυχισμένα, έκπληκτα, ξαφνιασμένα, ενθουσιασμένα, μαγεμένα, εντυπωσιασμένα, απορροφημένα...

Ακούω και μιλώ (σελ. 94)

1. Πώς θα χαρακτηρίζατε το **κείμενο 3** (περιγραφικό, αφηγηματικό ή κείμενο επιχειρημάτων; Προσπαθήστε να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Το κείμενο 3 είναι αφηγηματικό. Ο συγγραφέας αφηγείται ένα προσωπικό του βίωμα. Εξιστορεί ένα γεγονός που συνέβη στο παρελθόν και κάνει αναφορά στον τόπο, τον χρόνο, τα άτομα, τη δράση των ηρώων, ενώ εκφράζει τα συναισθήματα και τις σκέψεις του για την εξέλιξη του συμβάντος. Το κείμενο δηλαδή έχει όλα τα χαρακτηριστικά της αφήγησης.

2. Χωρίστε τα ρήματα του **κειμένου 3** σε δύο ομάδες. • Στην πρώτη κατατάξτε όσα δηλώνουν δράση των ηρώων και στη δεύτερη όσα εκφράζουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους.

ΡΗΜΑΤΑ που δηλώνουν ΔΡΑΣΗ: είδα, βγήκα, πήγα, μίλησα, είπαν, δειπνήσαμε, έφυγα, έφτασα, ξάπλωσα, κοιμήθηκα, διαφέραμε, διακόψω, έστειλα, έγγραφα.

ΡΗΜΑΤΑ που δηλώνουν ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ: μου άρεσε, γέλασαν, σκεφτόμουν, αποφάσισα, διαφέραμε, δε θα ήθελα να ξαναϊδωθούμε, επιμένουμε.

3. Σε ποιους χρόνους βρίσκονται τα ρήματα του **κειμένου 3**; • Τι κοινό έχουν οι χρόνοι αυτοί; • Γιατί επιλέχτηκαν από τον συγγραφέα;

• Τα περισσότερα ρήματα είναι στον **αόριστο** και τον **παρατατικό**. • Αναφέρονται στο **παρελθόν**. • Επιλέχθηκαν από τον συγγραφέα γιατί αναφέρονται στο παρελθόν και είναι οι χρόνοι που επιλέγονται στην αφήγηση.

4. «Περίπου στα 1930... και τους τεχνίτες του» (**κείμ. 4**): Σε ποιο χρόνο βρίσκονται τα ρήματα του αποσπάσματος; • Πότε έγιναν τα γεγονότα που αφηγείται το απόσπασμα; • Σας φαίνεται φυσική/λογική η επιλογή του συγκεκριμένου χρόνου; • Γιατί τον επέλεξε ο συγγραφέας;

• Τα ρήματα του αποσπάσματος βρίσκονται στον **ενεστώτα**.
• Τα γεγονότα που αφηγείται το απόσπασμα έγιναν στο **παρελθόν**.

- Δεν θα περιμέναμε αυτή την επιλογή του χρόνου σε μια αφήγηση για το παρελθόν. Θα ήταν πιο λογική η επιλογή του αορίστου ή του παρατατικού.
- Ο συγγραφέας επέλεξε τον ενεστώτα για μεγαλύτερη έμφαση και ζωντάνια στον λόγο του και για να κάνει τον αναγνώστη να αισθανθεί ότι είναι παρών στα γεγονότα της αφήγησης. (Ο ενεστώτας αυτός ονομάζεται ιστορικός και χρησιμοποιείται στην αφήγηση στη θέση του αορίστου.)

5. Σε ποιο χρόνο αφηγείται την ιστορία του ο μαθητής στο διπλανό σκίτσο; • Τι χαρίζει στην αφήγησή του η επιλογή αυτού του χρόνου; • Πείτε τα λόγια του σε χρόνο αόριστο. • Πώς σας αρέσει περισσότερο η αφήγηση, όπως την έκανε το παιδί στο σκίτσο ή όπως την τροποποιήσατε εσείς; • Για ποιους λόγους

- Ο μαθητής αφηγείται την ιστορία του σε χρόνο ενεστώτα. Η επιλογή του ενεστώτα χαρίζει ζωντάνια και αμεσότητα στο κείμενο και έτσι ο αναγνώστης/ακροατής έρχεται πιο κοντά στη χρονική στιγμή των γεγονότων.

- Τον είδα που κλώτσησε με δύναμη την μπάλα. Και έσπασε το τζάμι.
- Είναι προτιμότερη η πρώτη αφήγηση, του βιβλίου, γιατί είναι πιο παραστατική και

ζωντανή. Είναι σαν να ζούμε από κοντά τη στιγμή του συμβάντος.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 95)

1. Βρείτε και υπογραμμίστε τα ρήματα του κειμένου 6. Χωρίστε τα σε τρεις ομάδες ανάλογα με τη χρονική βαθμίδα στην οποία βρίσκονται και συμπληρώστε τον πίνακα που ακολουθεί:

ΠΑΡΕΛΘΟΝ	ΠΑΡΟΝ	ΜΕΛΛΟΝ
οδήγησε	πρόκειται	θα ανακαλύψει
έκανε		θα δελεάσει
έγραψε		θα υποδυθεί
έπαιξε		θα καλέσει
ανέλαβε		να παίζει
σκηνοθέτησε		θα δώσει
παντρεύτηκε		θα τιμηθεί
κράτησαν		θα επαναληφθεί
άκουγε		θα προχωρήσει
		να αποδώσει

2. Ξαναγράψτε το κείμενο 6 μετατρέποντας όλα τα ρήματα σε χρόνους παρελθοντικούς. Συγκρίνετέ το με το κείμενο που σας δόθηκε. Ποια διαφορά στο ύφος παρατηρείτε; Ποιο από τα δύο κείμενα σας αρέσει περισσότερο; Για ποιους λόγους;

Το Χόλιγουντ **ανακάλυψε** το πληθωρικό ταλέντο και **δελέασε** τον Ουστίνοφ να υποδυθεί τον Νέρωνα στην υπερπαραγωγή «Quo Vadis» (1951) του Μέρβιν Λιρόι, η οποία τον οδήγησε και στην πρώτη υποψηφιότητα για Όσκαρ. Το 1861, ο μεγάλος Στάνλεϊ Κιούμπρικ **κάλεσε** τον Ουστίνοφ να παίξει στο μεγαλεπήβολο «Σπάρτακο» στο πλευρό του Κερκ Ντάγκλας. Ο Ουστίνοφ **έδωσε** τον καλύτερό του εαυτό και **τιμήθηκε** με το Όσκαρ δεύτερου ανδρικού ρόλου. Κάτι που **επαναλήφθηκε** τρία χρόνια

αργότερα, για τη συμμετοχή του στο θρυλικό «Τοπ Καπί» του Ζυλ Ντασσέν. Ενδιαμέσως, **προχώρησε** στην πιο φιλόδοξη και πιο καλλιτεχνική σκηνοθετική του δουλειά. **Επρόκειτο** για την κινηματογραφική μεταφορά του «Μπίλι Μπαντ» του Χέρμαν Μέλβιλ, όπου ο Ουστίνοφ έκανε σχεδόν τα πάντα –έγραψε το σενάριο, έπαιξε, ανέλαβε την παραγωγή, σκηνοθέτησε– προκειμένου να αποδώσει το αλληγορικό και μεγαλόπνοο ύφος του Αμερικανού συγγραφέα. [...]

Το 1954, ο Ουστίνοφ παντρεύτηκε για δεύτερη φορά και τα δεσμά τώρα κράτησαν 17 ολόκληρα χρόνια, έως το 1971. Η σύζυγός του άκουγε στο όνομα Σουζάν Κλουτιέ.

- Με την αλλαγή στους χρόνους το κείμενο που προέκυψε φαίνεται να είναι πιο τυπικό και αυστηρό και έχει χάσει την αμεσότητα και τη ζωντάνια που το χαρακτήριζε στην αρχική του μορφή.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!

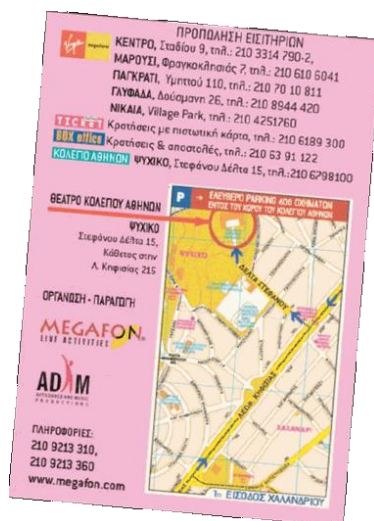
ΣΤ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΟΥ

Ακούω και μιλώ (σελ. 96)

1. Διαβάστε αυτή την παρουσίαση της παράστασης Πήτερ Παν στην εφημερίδα (κείμ. 7). • Μιλήστε στους φίλους σας, ώστε να τους πείσετε να πάτε να την παρακολουθήσετε. • Για ποιους λόγους θεωρείτε ότι πρόκειται για καλή παράσταση;

Παιδιά, πρέπει να παρακολουθήσουμε οπωσδήποτε την παράσταση Πήτερ Πάν που θα παρουσιάσει το *Μαύρο Θέατρο της Πράγας*. Η παράσταση παντού όπου έχει παιχτεί έχει πάρει τις καλύτερες κριτικές. Έκτός όμως από αυτό, ζωντανεύει την ιστορία του Πήτερ Παν, του αγαπημένου ήρωα όλων των παιδιών. Νεραΐδες, μαγική σκόνη και εντυπωσιακές πτήσεις χαμένων παιδιών, που, όπως λένε, σου κόβουν την ανάσα. Μέχρι και ο Κάπτεν Χουκ με τον κροκόδειλό του θα ζωντανέψουν μπροστά στα μάτια μας! Για να μην ξεχάσω και την εκπληκτική μουσική η οποία έχει γραφτεί ειδικά για την παράσταση αυτή. Πάμε αμέσως για εισιτήρια! Η παράσταση αυτή δεν χάνεται!

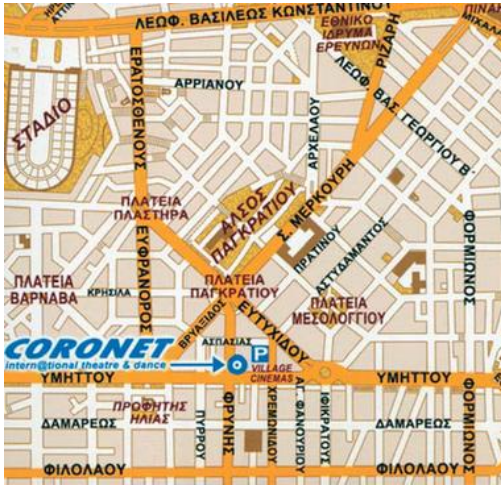
2. Αποφασίσατε να παρακολουθήσετε την παράσταση αυτή στο θέατρο Κολεγίου Αθηνών. • Δείτε τις πληροφορίες που σας δίνονται και αποφασίστε: ποιας αξίας εισιτήρια θα αγοράσετε, ποια παράσταση θα παρακολουθήσετε, από πού και με ποιον τρόπο θα προμηθευτείτε τα εισιτήριά σας.

Θα αγοράσω ένα εισιτήριο των 15 ευρώ, που είναι το μαθητικό. Επειδή όμως οι θέσεις δεν είναι αριθμημένες σημαίνει ότι θα πρέπει να πάω νωρίς στο θέατρο για να βρω θέση. Θα προτιμήσω την παράσταση της Παρασκευής για

να βρω ευκολότερα εισιτήριο. Το εισιτήριο θα το αγοράσω από το κατάστημα της Virgin στη Σταδίου 9.

3. Τελικά κανονίσατε να δείτε την παράσταση του Πήτερ Παν στο Θέατρο CORONET. Ένας από τους φίλους σας όμως χάθηκε έξω από το Παναθηναϊκό στάδιο, στη γωνία των οδών Βασιλέως Κωνσταντίνου και Ερατοσθένους. Σας παίρνει στο τηλέφωνο να τον βοηθήσετε. Εσείς έχετε το χάρτη μπροστά σας. Προσπαθήστε να τον καθοδηγήσετε από το σημείο που βρίσκεται στο θέατρο χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα ρήματα.

Ένας από τους φίλους σας όμως χάθηκε έξω από το Παναθηναϊκό στάδιο, στη γωνία των οδών Βασιλέως Κωνσταντίνου και Ερατοσθένους. Σας παίρνει στο τηλέφωνο να τον βοηθήσετε. Εσείς έχετε το χάρτη μπροστά σας. Προσπαθήστε να τον καθοδηγήσετε από το σημείο που βρίσκεται στο θέατρο χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα ρήματα.

Άκου, προσεκτικά! Είναι πολύ εύκολο!

Από τη γωνία Βασιλέως Κωνσταντίνου και Ερατοσθένους που βρίσκεσαι, ακολούθησε την οδό Ερατοσθένους με κατεύθυνση προς το Παγκράτι. Μπροστά σου θα συναντήσεις μια πλατεία, την πλατεία Πλαστήρα, την οποία θα περάσεις χωρίς να στρίψεις πουθενά. Συνεχίζεις ευθεία μέχρι να συναντήσεις την οδό Υμηττού. Είναι ένας δρόμος με πολλά αυτοκίνητα θα τον καταλάβεις εύκολα. Στην Υμηττού θα κάνεις αριστερά και αφού προχωρήσεις λίγο θα συναντήσεις το θέατρο CORONET και εμάς να σε περιμένουμε.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 96)

1. Αφηγηθείτε το σενάριο μιας κινηματογραφικής ταινίας ή ενός θεατρικού έργου που παρακολουθήσατε και σας άρεσε. • Την αφήγησή σας θα διαβάσετε μετά στους συμμαθητές σας που είδαν το έργο αυτό.

Το Σαββατοκύριακο που μας πέρασε παρακολούθησα με τους φίλους μου μια καταπληκτική ταινία που, για να πω την αλήθεια δεν ήθελα να τελειώσει. Η ταινία είχε τίτλο : *Η Πολιτική Κουζίνα* (αγγλικός τίτλος: *A touch of spice*, τουρκικός τίτλος: *Bir tutam baharat* που σημαίνει και στις δύο γλώσσες *Μια πρέζα μπαχάρι*). Είναι μια ελληνική ταινία παραγωγής 2003.

Πρόκειται για βιωματική ταινία του σκηνοθέτη Τάσου Μπουλμέτη, που όντας Κωνσταντινουπολίτης στην καταγωγή ο ίδιος, καταπιάνεται με το ζήτημα των

διωγμών που υπέστησαν από τις τουρκικές αρχές οι Έλληνες της Πόλης το 1964.

Ο πρωταγωνιστής της ταινίας Φάνης Ιακωβίδης (τον υποδύεται ο Γιώργος Χωραφάς), καθηγητής αστροφυσικής στην Αθήνα, περιμένει τον παππού του από την Κωνσταντινούπολη, τον οποίο έχει να δει από την παιδική του ηλικία. Αρχίζοντας προετοιμασίες για την υποδοχή του προσκαλεί όλους τους φίλους του παππού του και μαγειρεύει μια σειρά από αγαπημένα πιάτα της πολιτικής κουζίνας.

Μια ξαφνική αρρώστια όμως του παππού, δεν θα του επιτρέψει να ταξιδέψει στην Αθήνα. Ο καθηγητής τότε θα αποφασίσει να πάει εκείνος στην Κωνσταντινούπολη για να τον συναντήσει και να θυμηθεί ξανά τα χρόνια που έζησε εκεί με τους γονείς του, τους οποίους ενσαρκώνουν οι Ιεροκλής Μιχαηλίδης και Ρένια Λουιζίδου.

Εκεί, επιστρέφουν όλες οι ευχάριστες αναμνήσεις της παιδικής ηλικίας, οι δυσάρεστες του διωγμού και της απέλασης, αλλά και ο πρώτος έρωτας της ζωής του, η Σαϊμέ, που υποδύεται η Τουρκάλα ηθοποιός Μπασάκ Κοκλούκαγια (Başak Köklükaya).

Η ταινία προσπαθεί, με την ψυχραιμία που της επιτρέπει η χρονική απόσταση, να ασχοληθεί με μια συγκεκριμένη ιστορική περίοδο και με τις κοινωνικές της προεκτάσεις, ρίχνοντας φως σε μια πτυχή των ελληνοτουρκικών σχέσεων, αλλά και στα προβλήματα προσαρμογής που αντιμετώπισαν οι πρόσφυγες, κυρίως στην πίκρα των ανθρώπων εκείνων που «οι Τούρκοι τους έδιωξαν ως Έλληνες και οι Έλληνες τους υποδέχθηκαν ως Τούρκους».

Ο τίτλος της ταινίας στην Ελλάδα δόθηκε με τέτοιο τρόπο (η λέξη **ΠΟΛΙΤΙΚΗ** με κεφαλαία γράμματα και **κουζίνα** με μικρά) ώστε να έχει διττή έννοια, και να παραπέμπει στην πολιτική, καθώς τα κοινωνικοϊστορικά γεγονότα με τα οποία καταπιάνεται, υπήρξαν πρωτίστως πολιτικά.

- 2. Η τάξη σας ετοιμάζει μια θεατρική παράσταση. Φτιάξτε μια πρόσκληση για όποιον ενδιαφέρεται να παρακολουθήσει την παράστασή σας, δίνοντάς του όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.**

Η Θεατρική Ομάδα
του 4^{ου} Γυμνασίου Ζωγράφου
σας προσκαλεί στη θεατρική παράσταση
«4 ιστορίες και μία ακόμη»,
που θα παρουσιαστεί τη Δευτέρα 23 Ιουνίου

για τους μαθητές
και την Τρίτη 24 Ιουνίου για τους γονείς
στο αμφιθέατρο του σχολείου μας στις 8:30 μ.μ.

- 3. Αφηγηθείτε τι έγινε στη μαθητική αυτή παράσταση που ανεβάσατε. • Γράψτε μια επιστολή σ' ένα φίλο σας και διηγηθείτε του με λεπτομέρειες πώς πήγε η παράστασή σας. • Δώστε στο κείμενό σας χιουμοριστικό-εύθυμο χαρακτήρα.**

Γεια σου Παναγιώτα,

Έχω συνταρακτικά νέα να σου γράψω για την παράσταση της τάξης μας. Θυμάσαι φαντάζομαι που σου είχα πει για το άγχος που είχαμε όλα τα παιδιά για την επιτυχία της παράστασης. Δεν μας έφτανε το άγχος για τις εξετάσεις, είχαμε και το άγχος της παράστασης. Άσε που, για να πω την αλήθεια, περισσότερο είχαμε αγχωθεί με την παράσταση παρά για τις εξετάσεις. Σίγουρα ήταν πολύ πιεσμένη και η καθηγήτρια που είχε αναλάβει το έργο. Ήταν το πρώτο της θεατρικό και ήθελε πολύ να πετύχει. Το έργο που ανεβάσαμε ήταν οι *Όρνιθες* του Αριστοφάνη. Όπως καταλαβαίνεις, κόσμος και λαός έπαιζε... τι πρωταγωνιστές, τι ο χορός ... πανικός, κοστούμια, φτερά και πούπουλα παντού.

Επιτέλους έφτασε η μέρα που με τόση λαχτάρα περιμέναμε! Η παράσταση ήταν προγραμματισμένη για το απόγευμα του Σαββάτου στην αυλή του σχολείου μας. Λίγο πριν αρχίσει όλοι ήταν στις θέσεις τους. Οι γονείς μας, οι καθηγητές, οι συμμαθητές μας, αλλά και ο δήμαρχος και άλλοι φορείς και επίσημοι της πόλης μας. Εμείς είμασταν έτοιμοι στα παρασκήνια να βγούμε στη σκηνή όταν... «Δεν έχουμε ήχο!!!» φώναξε απελπισμένος ο Νάσος, ο υπεύθυνος των ηχητικών εγκαταστάσεων. Βλέπεις, θέλαμε να τα κάνουμε όλα μόνοι μας και δεν είχαμε καλέσει κάποιον επαγγελματία ηχολήπτη. Το έργο αυτό είχε αναλάβει ένας συμμαθητής μας που ήταν και ο υπεύθυνος της μουσικής στα πάρτι του σχολείου. Πανικός παντού... και λίγα λέω... χάος. Η κ. Αποστόλου, η υπεύθυνη της γιορτής, σε κατάσταση αλλοφροσύνης. Και ξαφνικά ...δεν ξέρω πώς και τι ... ακούστηκε πάλι ο Νάσος : «Εντάξει ο ήχος... αρχίζουμε...». Πράγματι ξεκινήσαμε... Όλα πήγαιναν τέλεια, όπως ακριβώς τα είχαμε σχεδιάσει... Στη σκηνή ο Πεισθέταιρος και ο αγαθός Ευελπίδης σκορπούσαν το γέλιο στο κοινό, ενώ ο χορός των πουλιών είχε ήδη κερδίσει τις εντυπώσεις με τα κοστούμια και τις έξυπνες παρεμβάσεις του. Και εκεί που είχαμε χαλαρώσει και παίζαμε χωρίς άγχος, ενώ οι θεατές διασκέδαζαν και πραγματικά απολάμβαναν το

Έργο μια ξαφνική μπόρα διέλυσε την παράσταση. Είχαμε κάτι ακούσει για πιθανή καταιγίδα τις βραδινές ώρες αλλά κανείς δεν έδωσε σημασία. Σε χρόνο ρεκόρ αφήσαμε τους ρόλους μας και τρέχαμε να μαζέψουμε ό,τι υπήρχε στη σκηνή και κυρίως τις ηλεκτρονικές εγκαταστάσεις! Πέντε λεπτά αργότερα το θέαμα ήταν μάλλον ξεκαρδιστικό: οι θεατές, φυσικά, είχαν γίνει μούσκεμα και είχαν εξαφανιστεί, οι καθηγητές μας προσπαθούσαν να μαζέψουν τις καρέκλες και να τις μεταφέρουν στον χώρο του σχολείου. Εμείς ήμασταν τόσο αστείοι με τα μαλλιά βρεγμένα και τα χρώματα από το μακιγιάζ να τρέχουν στο πρόσωπό μας. Αρχίσαμε να γελάμε ο ένας με τα «χάλια» του άλλου και στο τέλος όλοι μαζί πιασμένοι χέρι χέρι κάναμε έναν τεράστιο κύκλο και αρχίσαμε να χορεύουμε στη βροχή απαγγέλλοντας τα τελευταία λόγια του θεατρικού μας.

Ήμασταν όλοι πραγματικά χαρούμενοι! Ο γυμνασιάρχης μάλιστα ήταν τόσο ευχαριστημένος με τον τρόπο που αντιμετωπίσαμε τη δυσκολία αυτή που μας ενημέρωσε ότι την επόμενη βδομάδα θα ανεβάζαμε το έργο στο θεατράκι του Δήμου μπροστά σε όλους τους δημότες! «Ελπίζουμε να βρέξει» φωνάξαμε γελώντας. Κρίμα που δεν ήσουν εκεί, Παναγιώτα. Ήταν μια αξέχαστη γιορτή!

Κριτήρια αξιολόγησης

- Οι χρόνοι των ρημάτων είναι τέτοιοι που εξασφαλίζουν ζωντάνια και παραστατικότητα στην αφήγηση.
- Στην αφήγηση έχουν επιλεγεί τα κατάλληλα ρήματα δράσης και έκφρασης σκέψεων και συναισθημάτων.
- Στις περιγραφές έχουν επιλεγεί τα κατάλληλα συνδυαστικά ρήματα.
- Η αφήγηση κυλά γρήγορα, με σύντομες κοφτές προτάσεις.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!

Ε. ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. «Ο ελληνικός κινηματογράφος παλαιότερα και σήμερα»
2. «Ας γνωρίσουμε το παιδικό θέατρο στις μέρες μας»

► Χωριστείτε σε ομάδες:

1η ομάδα: Θα ασχοληθεί με τα πρόσωπα του ελληνικού κινηματογράφου ή του παιδικού θεάτρου.

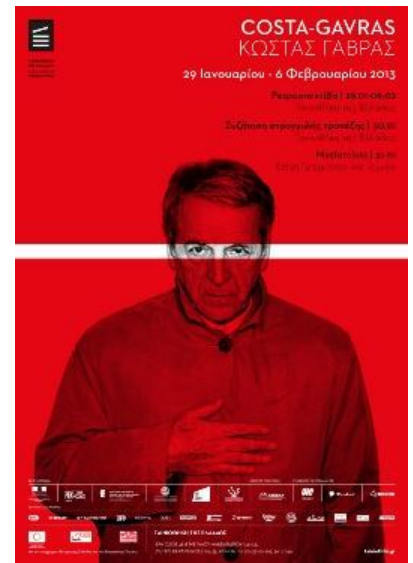
2η ομάδα: Θα βρει και θα σχολιάσει τις σπουδαίες κινηματογραφικές ταινίες ή παιδικές παραστάσεις.

3η ομάδα: Θα συλλέξει στοιχεία για τους σημαντικούς σεναριογράφους του κινηματογράφου ή θεατρικούς συγγραφείς.

4η ομάδα: Θα αναλάβει την οργάνωση της παρουσίασης του υλικού που θα συγκεντρωθεί είτε σε άλμπουμ είτε σε CD.

► Η παρουσίασή σας θα περιλαμβάνει –εκτός όλων των άλλων– και πλούσιο φωτογραφικό υλικό με λεζάντες που μπορείτε να γράψετε οι ίδιοι, αν θέλετε.

► Για τη συλλογή του υλικού σας –εκτός των άλλων πηγών– μπορείτε να οργανώσετε και μια επίσκεψη στο κινηματογραφικό μουσείο ή σε κάποιο παιδικό θέατρο, αν υπάρχει, στην περιοχή σας. Επίσης μπορείτε να επισκεφτείτε σχετικές σελίδες του διαδικτύου.

«Ο ελληνικός κινηματογράφος παλαιότερα και σήμερα»

1^η Ομάδα: Θα ασχοληθεί με τα πρόσωπα του ελληνικού κινηματογράφου ή του παιδικού θεάτρου.

Γενικά για την ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου, τις πρώτες προβολές στην Αθήνα, τη μεγάλη άνθησή του, για τους ηθοποιούς, σκηνοθέτες καθώς και πολλές άλλες πληροφορίες θα βρείτε:

Στην Ταινιοθήκη της Ελλάδας: <http://www.tainiothiki.gr/v2/>

... και στις παρακάτω ιστοσελίδες:

<http://www.cinemainfo.gr/cinema/greekcinema/history/index.html>

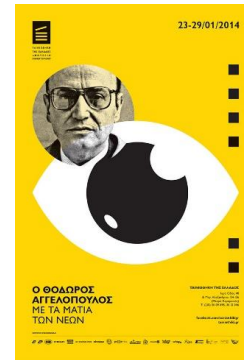
http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82_%CE%BA%CE%B9%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%AC%CF%86%CE%BF%CF%82

Για τον σύγχρονο ελληνικό κινηματογράφο:

<http://www.cinephilia.gr/index.php/prosopa/hellas/128-2011-08-24-16-37-17>

Για τον Θεόδωρο Αγγελόπουλο:

<http://www.theoangelopoulos.gr/>

ΠΑΙΔΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Πληροφορίες για θεατρικά έργα, σκηνοθέτες, ηθοποιούς και συντελεστές των παραστάσεων μπορείτε να βρείτε:

<http://www.culturenow.gr/95/paidiko-theatro>

http://www.mcf.gr/el/whats_on/1121/

http://www.mcf.gr/el/whats_on/1102/

2η ομάδα: Θα βρει και θα σχολιάσει τις σπουδαίες κινηματογραφικές ταινίες ή παιδικές παραστάσεις.

Κριτικές για ταινίες και θεατρικά έργα μπορείτε να βρείτε:

<http://www.clickatlife.gr/theatro/tag/68/kritikes-parastaseon>

<http://www.clickatlife.gr/cinema/tag/67/kritikes-tainion>

<http://www.cinemag.gr/default.asp>

<http://www.athinorama.gr/theatre/article.aspx?id=2503818>

3η ομάδα: Θα συλλέξει στοιχεία για τους σημαντικούς σεναριογράφους του κινηματογράφου ή θεατρικούς συγγραφείς

Πληροφορίες για σημαντικούς σεναριογράφους και θεατρικούς συγγραφείς:

<http://senariografoi.gr/>

<http://www.finosfilm.com/artists/scriptwriters>

<http://www.eeths.gr/>

<http://www.monopoli.gr/theater/theatika-nea/item/121326-Dhmrhtrhs-Dhmrhtriadh-O-pio-shmantikos-syghronos-Ellhnas-theatrikos-syggrafeas-sthn-Stegh>

4η ομάδα: Θα αναλάβει την οργάνωση της παρουσίασης του υλικού που θα συγκεντρωθεί είτε σε άλμπουμ είτε σε CD.

Σε όλες τις παραπάνω ιστοσελίδες υπάρχει και πλούσιο φωτογραφικό υλικό!

ΑΣ ΘΥΜΗΘΟΥΜΕ ΤΙ ΜΑΘΑΜΕ Σ' ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ

Το ρήμα είναι η κεντρική λέξη της **ρηματικής** φράσης.

- Τα ρήματα έχουν δύο αριθμούς (ενικό, πληθυντικό) και τρία πρόσωπα σε κάθε αριθμό.
- Επίσης έχουν:

2 ΦΩΝΕΣ

	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ
α'	-ω (π.χ. <i>ενώνω</i>)	-ομαι (π.χ. <i>ενώνομαι</i>)
ΣΥΖΥΓΙΕΣ		
β'	-άω, ώ (π.χ. <i>αντιδράω-ώ</i>)	-ιέμαι (π.χ. <i>αγαπιέμαι</i>)
	-ώ (π.χ. <i>θεωρώ</i>)	-ούμαι (π.χ. <i>θεωρούμαι</i>)

- Έχουν ακόμα 4 διαθέσεις:

α. ενεργητική (π.χ. *παίζω*)

β. παθητική (π.χ. *δικαιώθηκα*)

γ. μέση (π.χ. *λούζομαι*)

δ. ουδέτερη (π.χ. κοιμάμαι)

- ▶ Οι ρηματικοί χρόνοι που αναφέρονται στο παρελθόν είναι: ο **παρατατικός**, ο **αόριστος** και ο **υπερσυντέλικος**.
- ▶ Οι ρηματικοί χρόνοι που αναφέρονται στο παρόν είναι: ο **ενεστώτας** και ο **παρακείμενος**.
- ▶ Οι ρηματικοί χρόνοι που αναφέρονται στο μέλλον είναι οι: **εξακολουθητικός**, **συνοπτικός** και **συντελεσμένος μέλλοντας**.
- ▶ – Οι χρόνοι που έχουν μη συνοπτικό ποιόν ενέργειας είναι οι **ενεστώτας**, **παρατατικός**, **εξακολουθητικός μέλλοντας**.
– Οι χρόνοι που έχουν συνοπτικό ποιόν ενέργειας είναι οι **αόριστος**, **συνοπτικός μέλλοντας**.
– Οι χρόνοι που έχουν συντελεσμένο ποιόν ενέργειας είναι οι **παρακείμενος**, **υπερσυντέλικος**, **συντελεσμένος μέλλοντας**.
- ▶ Συνδεδειγμένα είναι τα ρήματα που **συνδέουν** το υποκείμενο με το κατηγορούμενό του.

▶ Νέα ρήματα παράγονται

από άλλα ρήματα

π.χ. *φέγγω* → *φεγγίζω*

από άλλα μέρη του λόγου

π.χ. *κοντά* → *κοντεύω*

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

Επιμέλεια: Αγγελική Χαιρέτη

...Πράξεις Παιδείας!